

Dr. Görög Márta egyetemi docens, állam- és jogtudományból PhD fokozattal rendelkező oktatónk (Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék) habilitációjára karunkon 2014. október 16-án került sor. Tantermi előadását „A kereskedelmi név jogintézményi jellemzői”, tudományos előadását „A know-how polgári jogi védelmének alapvető kérdései” címmel tartotta

A doktori fokozatszerzés óta eltelt években egyre inkább a személyi viszonyok felé fordult érdeklődésem. Miután a személyiségi jog körülírása lehetetlen küldetés, ezért sokkal inkább a személyiségvédelem helyreállító, rendező jellegű eszközeit szemléltem, s tettem kísérletet a nem vagyoni kártérítés/sérelemdíj körében a szintetizáló tanulmányok mellett a jogintézményi jegyeket, jogalkalmazási gyakorlatot formáló javaslatok megfogalmazására. A személyiségi jog – miként maga az emberi személyiség is – egységes, megbonthatatlan, ezért nem az egyes személyiségi jogok, hanem a személyiség egyes vonatkozásainak védelemben részesítésére helyeztem a hangsúlyt. A Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma által 2009-ben megítélt ösztöndíj támogatásával az immateriális elégtétel céljait, rendeltetését, s ennek megfelelő jegyeit tártam fel, s fogalmaztam meg javaslatokat az ösztöndíj lezárása után hatályba lépett Polgári Törvénykönyv által bevezetett sérelemdíj kapcsán. Az egyes nemzeti jogok célkitűzése ugyanaz, a személyiség magánjogi védelmezésének minél hatékonyabbá tétele. Az alapvető különbséget az immateriális elégtétel felfogása eredményezi. Kutatásom eredményeként – még a 2013. évi V. törvény elfogadása előtt – a személyiségi jelleg primátusát is kifejezésre juttató sérelemdíj/fájdalomszámítás mellett foglaltam állást. Az immateriális jogkövetkezmény sérelemdíj jellege fejezi ki az emancipálódott személyiség védelmét. Különös hangsúlyt fektettem az elégtétel funkció-analízisére, hisz e kérdésben való tisztánlátás segíti és orientálhatja a jogalkalmazási gyakorlatot, különös tekintettel az olyan 'speciális tényállásokra', mint például a jogsértés okán fellépő azonnali/korai halálra. Záró kutatási jelentésemet az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma 2012-ben kiemelkedő minősítéssel fogadta el, s kutatási eredményeimért 2013-ban elismerő oklevelet adományozott. Az egyes személyiségvonatok közül – az MTA Bölcsészettudományi Kutatócsoport tagjaként – a jó hírnév és becsület védelmét vizsgáltam a szólás- és médiaszabadság, a személyi viszonyokon belül a know-how jogintézményi jellemzőinek dogmatikai megalapozására tettem kísérletet. A kutatás témáját érintő választásom szervesen illeszkedett addigi magánjogi kutatásaim koncepciójába. Olyan jogintézményt, olyan témakört választottam, melynek dogmatikai jellemzői korántsem letisztultak, a szellemi alkotások, illetve a személyhez fűződő jogok szabályozási körébe eső elméleti distinkciója korántsem volt egyértelmű. A know-how-t érintő kutatás érdekes elméleti problémákat vetett, illetve vet fel, így például magának a know-how-nak a definíciója is állásfoglalásra készített. A jogirodalomban, jogalkalmazási gyakorlatban jelentkező know-how fogalmak közös jellemző jegye a műszaki tapasztalat, ismeret előtérbe helyezése mellett annak titkossága, illetve vagyoni jellege. A kutatásom eredményeit összegző, monográfia formájában megjelent habilitációs disszertációban kísérletet tettem önálló know-how fogalom megalkotására. A know-how fogalom központi magjává – eltérően a jelenleg hatályos Polgári Törvénykönyv ismeretét, tapasztalatot kö-

zép pontba állító megfogalmazásától, illetve a jogirodalomban megjelenő számos know-how fogalomtól – az ismeretet, megoldást tettem, figyelemmel az ismeret tapasztalatot integráló jellemzőjére is. A megoldás, illetve ismeret fejezi ki terminológiailag talán legjobban mindazt a belső tartalmat, mely a külső világban a kiható jog tárgya. A jogirodalomban számos szerző sui generis szerződésként értelmezi a know-how szerződést. Álláspontom szerint a jogelméletben jelentkező know-how szerződés nem rendelkezik önálló szerződéstípusi ismérvekkel. A gyakorlatban „know-how szerződés” terminussal előforduló szerződések, szerződési konstrukciók nem rendelkeznek olyan típusos, közös jogi jellegadó ismérvekkel, melyek más szerződéscsoporttól való megkülönböztethetőséget erezedtetnének. Know-how szerződés kapcsán alapvetően a know-how licencszerződés, illetve know-how átruházási szerződés analógiája melletti érvek sorakoztathatóak fel, önálló szerződéstípusba, önálló szerződésfajtába nem tartozó szerződésként vesz részt a vagyoni forgalomban. A kutatási eredményeimet összegző habilitációs disszertáció Faludi Gábor által lektoráltan önálló monográfiaként 2012 őszén jelent meg. A habilitációs disszertáció lezárását követően a személyhez fűződő jogok, és az iparjogvédelem 'határvonalán' elhelyezkedő kereskedelmi név lényegi jellemzőinek megragadására vállalkoztam a védjegyjogi kommentár kapcsolódó fejezetében. Szintetizáltam a lajstromozás útján, az e nélkül létrejövő kereskedelmi név jogi legitimációs folyamatát, a kereskedelmi név védelméhez kapcsolódó jogi eszközöket, illetve a kommentár alapvető célkitűzésének megfelelően feltártam a kereskedelmi név és a védjegy 'viszonyrendszerét'. Jelenleg a kutatási szerződést érintő azon hipotézis igazolásán dolgozom, mely szerint a modellként tekintett, nevesített, vertikális 'együtműködésen' nyugvó kutatási szerződés nem a tipikust tárja elének. Kutatási eredményeimet magyar és külföldi szakmai folyóiratokban publikáltam, illetve magyar és külföldi konferencia előadásokon disszemináltam. Kutatásaimat jelenleg itthon az MTA BTK Médiatudományi Kutatócsoportja keretében, illetve az MTA TK Jogtudományi Intézete által koordinált Jogtudományi Enciklopédia létrehozatalára irányuló szerkesztőbizottság tagjaként folytatom. 2014/2015. tanév második szemeszterében a luxemburgi Eufom egyetemen a Prof. Dr. Thomas Gergen vezette kutatócsoportban kutatok, illetve vendégoktatóként tartok előadást szellemi tulajdonjog és személyiségi jogok témakörökben.

*Dr. Görög Márta
egyetemi docens*